

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: : АРА-2023/62/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2023 он</p>	<p>Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Т.Байгалмаа Утас: 70333141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Д.Нэргүйбаатар Утас: 70332680 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: Х.Алтанчимэг Утас: 90060105 Цахим хаяг: Altanchimegkh@audit.gov.mn</p>
---	--

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс: 976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2022.02.13 № 23
танай _____ -ны № _____ -т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Р.ГАНДИЙМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн газар нь тайлант жилд нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлж, тусламж үйлчилгээнд шинэ технологийг нэвтрүүлэхээр 36 орон тоотойгоор ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 13 үндсэн зорилтын хүрээнд 68 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээг 95.7 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

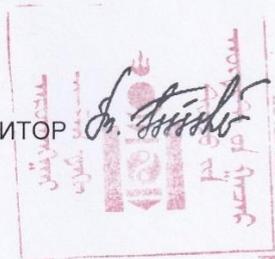
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	326,594,234.05	168,480,631.29
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	18,489.76	18,489.76
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	18,489.76	18,489.76
31210	Төгрөг	18,489.76	18,489.76
31211	Төрийн сангийн харилцах	18,489.76	18,489.76
33	АВЛАГА	7,931,697.00	0.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	5,000,000.00	0.00
33500	Бусад авлага	2,931,697.00	0.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,931,697.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	318,644,047.29	168,462,141.53
35100	Түүхий эд материал	269,945,182.39	94,530,108.86
35130	Эм боох материал	269,945,182.39	94,530,108.86
35400	Хангамжийн материал	38,408,864.90	41,142,032.67
35410	Бичиг хэргийн материал	966,540.00	1,024,050.00
35420	Аж ахуйн материал	34,046,600.00	37,289,210.77
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	308,700.00	250,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,609,024.90	2,264,771.90
35450	Барилгын засварын материал	478,000.00	314,000.00
35600	Мал амьтад	10,290,000.00	32,790,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	983,363,971.77	1,007,867,826.57
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	983,363,971.77	1,007,867,826.57
39200	Биет хөрөнгө	953,208,971.77	977,856,826.57
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,011,081,800.00	1,011,081,800.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-187,376,891.25	-203,238,524.49
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	158,900,000.00	104,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-99,687,499.89	-53,500,000.17
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	170,085,648.55	117,018,546.13
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-112,199,078.90	-18,028,345.87
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	45,943,048.00	32,907,641.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,538,054.74	-12,384,290.03
39300	Биет бус хөрөнгө	30,155,000.00	30,011,000.00
39301	Програм хангамж	960,000.00	960,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-805,000.00	-949,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	30,000,000.00	30,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,309,958,205.82	1,176,348,457.86
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,309,958,205.82	1,176,348,457.86
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,309,958,205.82	1,176,348,457.86
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	354,676,983.74	354,676,983.74
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	354,676,983.74	354,676,983.74
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	955,000,516.28	821,390,768.32
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	812,338,118.09	955,000,516.28
51220	Тайлант үеийн үр дүн	142,662,398.19	-133,609,747.96
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	280,705.80	280,705.80
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,309,958,205.82	1,176,348,457.86

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГА АНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	10,996,009,240.56	4,790,504,207.31
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,009,823,551.56	1,913,305,017.31
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,009,823,551.56	1,913,305,017.31

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		65,726,738.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	49,085,257.55	23,825,104.58
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	6,960,738,294.01	1,823,753,138.73
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,986,185,689.00	2,877,199,190.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,430,821,800.00	2,735,454,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,430,821,800.00	2,735,454,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,555,363,889.00	141,744,790.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	166,563,089.00	85,862,710.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,087,850.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,379,712,950.00	55,882,080.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,105,462,391.93	2,975,922,749.63
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,105,462,391.93	2,975,922,749.63
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,180,623,275.29	997,304,649.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	586,374,999.00	506,943,163.00
210101	Үндсэн цалин	327,601,912.00	335,552,703.00
210102	Нэмэгдэл	175,270,994.00	86,082,899.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,055,000.00	34,045,000.00
210104	Урамшуулал	48,447,093.00	51,262,561.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,239,504.14	61,096,654.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,587,983.56	41,758,463.01
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,624,852.89	4,939,336.30
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,473,002.44	3,544,101.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,050,332.29	1,415,793.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,503,332.96	9,438,959.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	59,063,347.07	57,725,522.76
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,039,532.37	6,566,073.76
210302	Түлш, халаалт	48,321,504.00	48,321,504.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,702,310.70	2,837,945.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,219,994.09	67,236,528.03
210401	Бичиг хэрэг	8,471,050.00	10,644,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	43,778,520.00	42,554,943.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,690,504.09	6,631,096.91
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,149,820.00	519,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,130,100.00	6,886,788.12
2105	Нормативт зардал	105,226,348.05	27,534,735.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	101,015,348.05	27,534,735.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,211,000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,235,850.00	40,203,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	60,000.00	0.00

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	15,175,850.00	40,203,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	21,614,418.00	38,257,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,614,418.00	38,257,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,214,402.06	4,527,670.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,570,000.00	2,570,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	258,780.00	207,670.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	66,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,159,222.06	1,594,000.00
210807	Газрын төлбөр	90,000.00	90,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	70,400.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	246,434,412.88	193,778,976.01
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	183,851,521.00	135,428,030.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,938,460.00	1,020,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	60,644,431.88	57,330,946.01
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,924,839,116.64	1,978,618,099.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,879,534,109.00	1,718,588,315.61
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		5,000,00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	544,534,949.00	1,012,566,173.61
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	998,382,600.00	686,382,072.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,336,616,560.00	14,640,070.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	45,305,007.64	260,029,784.31
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	45,305,007.64	257,098,087.31
213205	Төвлөрүүлэг шилжүүлэг		2,931,697.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	6,890,546,848.63	1,814,581,457.68
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,747,884,450.44	1,948,191,205.64
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	17,841,621.19	7,717,077.77
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	6,730,042,829.25	1,940,474,127.87
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	142,662,398.19	-133,609,747.96

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,986,185,689.00	2,885,130,887.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,986,185,689.00	2,885,130,887.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,430,821,800.00	2,735,454,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,430,821,800.00	2,735,454,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,555,363,889.00	149,676,487.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	166,563,089.00	85,862,710.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,087,850.00	0.00

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,379,712,950.00	60,882,080.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		2,931,697.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,981,186,889.00	2,885,130,887.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,981,186,889.00	2,885,130,887.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,048,416,075.36	906,512,787.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	586,374,999.00	506,943,163.00
210101	Үндсэн цалин	327,601,912.00	335,552,703.00
210102	Нэмэгдэл	175,270,994.00	86,082,899.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,055,000.00	34,045,000.00
210104	Урамшуулал	48,447,093.00	51,262,561.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,239,504.14	61,096,654.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,587,983.56	41,758,463.01
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,624,852.89	4,939,336.30
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,473,002.44	3,544,101.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,050,332.29	1,415,793.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,503,332.96	9,438,959.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	59,063,347.07	57,725,522.76
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,039,532.37	6,566,073.76
210302	Түлш, халаалт	48,321,504.00	48,321,504.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,702,310.70	2,837,945.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,240,408.41	62,763,246.91
210401	Бичиг хэрэг	8,674,750.00	9,190,510.00
210402	Тээвэр, шатахуун	37,925,400.00	40,596,140.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,388,658.41	6,631,096.91
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,252,700.00	450,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,998,900.00	5,895,500.00
2105	Нормативт зардал	24,450,910.00	7,720,750.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	23,470,910.00	7,550,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	980,000.00	170,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,686,400.00	42,629,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	385,000.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,852,000.00	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	13,449,400.00	40,629,200.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	21,614,418.00	38,257,500.00
210702	Дотоод албан томиллолт	21,614,418.00	38,257,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,146,247.74	5,534,170.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,570,000.00	2,570,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	258,780.00	207,670.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	66,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,091,067.74	2,600,500.00
210807	Газрын төлбөр	90,000.00	90,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	70,400.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	198,599,841.00	123,842,580.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196,661,381.00	122,822,580.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,938,460.00	1,020,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,932,770,813.64	1,978,618,099.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,882,465,806.00	1,718,588,315.61

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		5,000,00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	547,466,646.00	1,012,566,173.61
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	998,382,600.00	686,382,072.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,336,616,560.00	14,640,070.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	50,305,007.64	260,029,784.31
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	45,305,007.64	257,098,087.31
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		2,931,697.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	4,998,800.00	0.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	4,998,800.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,998,800.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,998,800.00	0.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,998,800.00	0.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-4,998,800.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	18,489.76	18,489.76
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	18,489.76	18,489.76

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	354,676,983.74	17,607,587.30	795,011,236.59	1,167,295,807.63
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	17,326,881.50	17,326,881.50
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	354,676,983.74	17,607,587.30	812,338,118.09	1,184,622,689.13
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-17,326,881.50	0.00	-17,326,881.50
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	142,662,398.19	142,662,398.19
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	354,676,983.74	280,705.80	955,000,516.28	1,309,958,205.82
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	354,676,983.74	280,705.80	955,000,516.28	1,309,958,205.82
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	354,676,983.74	280,705.80	955,000,516.28	1,309,958,205.82
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-133,609,747.96	-133,609,747.96
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	354,676,983.74	280,705.80	821,390,768.32	1,176,348,457.86

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,740,454,400.00	2,478,356,312.69	262,098,087.31	90.4%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,740,454,400.00	2,478,356,312.69	262,098,087.31	90.4%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	860,464,700.00	764,767,997.08	95,696,702.92	88.9%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	582,014,600.00	506,943,163.00	75,071,437.00	87.1%
210101	Үндсэн цалин	354,939,300.00	335,552,703.00	19,386,597.00	94.5%
210102	Нэмэгдэл	134,274,400.00	86,082,899.00	48,191,501.00	64.1%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,355,000.00	34,045,000.00	3,310,000.00	91.1%
210104	Урамшуулал	55,445,900.00	51,262,561.00	4,183,339.00	92.5%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,421,900.00	61,096,654.41	15,325,245.59	79.9%
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,241,400.00	41,758,463.01	10,482,936.99	79.9%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,920,100.00	4,939,336.30	980,763.70	83.4%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,736,100.00	3,544,101.99	1,191,998.01	74.8%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,684,000.00	1,415,793.85	268,206.15	84.1%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,840,300.00	9,438,959.26	2,401,340.74	79.7%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57,793,200.00	57,725,522.76	67,677.24	99.9%
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,586,100.00	6,566,073.76	20,026.24	99.7%
210302	Түлш, халаалт	48,325,000.00	48,321,504.00	3,496.00	100.0%
210303	Цэвэр, бохир ус	2,882,100.00	2,837,945.00	44,155.00	98.5%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,175,200.00	49,698,806.91	476,393.09	99.1%
210401	Бичиг хэрэг	9,195,000.00	9,190,510.00	4,490.00	100.0%
210402	Тээвэр, шатахуун	29,531,700.00	29,531,700.00	0.00	100.0%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,853,700.00	4,631,096.91	222,603.09	95.4%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	460,300.00	450,000.00	10,300.00	97.8%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,134,500.00	5,895,500.00	239,000.00	96.1%
2105	Нормативт зардал	7,901,100.00	7,720,750.00	180,350.00	97.7%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,720,600.00	7,550,750.00	169,850.00	97.8%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	180,500.00	170,000.00	10,500.00	94.2%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,740,500.00	27,439,200.00	1,301,300.00	95.5%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	476,500.00	0.00	476,500.00	0.0%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,719,900.00	2,000,000.00	719,900.00	73.5%
210604	Урсгал засвар	25,544,100.00	25,439,200.00	104,900.00	99.6%
2107	Томилолт, зочны зардал	32,209,000.00	31,873,500.00	335,500.00	99.0%
210702	Дотоод албан томилолт	32,209,000.00	31,873,500.00	335,500.00	99.0%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,537,100.00	5,534,170.00	2,930.00	99.9%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,570,000.00	2,570,000.00	0.00	100.0%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	208,000.00	207,670.00	330.00	99.8%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	66,000.00	0.00	100.0%

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,603,100.00	2,600,500.00	2,600.00	99.9%
210807	Газрын төлбөр	90,000.00	90,000.00	0.00	100.0%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,672,100.00	16,736,230.00	2,935,870.00	85.1%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,319,900.00	15,716,230.00	1,603,670.00	90.7%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,352,200.00	1,020,000.00	1,332,200.00	43.4%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,879,989,700.00	1,713,588,315.61	166,401,384.39	91.1%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,879,989,700.00	1,713,588,315.61	166,401,384.39	91.1%
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,059,096,200.00	1,012,566,173.61	46,530,026.39	95.6%
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	806,130,900.00	686,382,072.00	119,748,828.00	85.1%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,762,600.00	14,640,070.00	122,530.00	99.2%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,740,454,400.00	2,478,356,312.69	262,098,087.31	90.4%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,740,454,400.00	2,478,356,312.69	262,098,087.31	90.4%
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,740,454,400.00	2,478,356,312.69	262,098,087.31	90.4%
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		18,489.76	18,489.76	
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		18,489.76	18,489.76	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	83.00	73.00	10.00	88.0%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.0%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.0%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	41.00	36.00	5.00	87.8%
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.0%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	29.00	24.00	5.00	82.8%
620003	Үйлчлэх ажилтан	11.00	11.00	0.00	100.0%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	41.00	36.00	5.00	87.8%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	14.00	12.00	2.00	85.7%
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	14.00	11.00	3.00	78.6%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	13.00	13.00	0.00	100.0%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
2	I. НИИТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	149,676,487.00
3	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	149,676,487.00
4	Бараа, үйлчилгээний зардал	141,744,790.00
22	Хангамж, бараа материалын зардал	13,064,440.00
24	Тээвэр (шатахуун)	11,064,440.00
25	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	2,000,000.00
34	Эд хогшил худалдан авах	15,190,000.00
38	Урсгал засвар	15,190,000.00
39	Томилолт, зочны зардал	6,384,000.00
41	Дотоод албан томилолт	6,384,000.00

Архангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

53	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,106,350.00
54	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,106,350.00
66	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,931,697.00
70	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,000,000.00
72	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг нэмэлт санхүүжилт	2,931,697.00
73	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,000,000.00
79	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,931,697.00
97	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	149,676,487.00
120	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	149,676,487.00
121	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	85,862,710.00
124	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,882,080.00
125	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,931,697.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулагдаагүй 5,157.9 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрлээ.

3.1 Төлбөрийн акт

5.2.1 Тус байгууллагад үйлчлэгчээр ажилладаг Ц.Алтанцэцэг нь 2022 оны 3 дугаар сард өндөр настны тэтгэвэр тогтоолгож ажлаас чөлөөлөгдсөн бөгөөд цаашид ажиллах хүсэлтээ ирүүлсний дагуу 2022 оны 04 сараас үргэлжлүүлэн ажиллахад төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдлийг тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хууль, Эрүүл мэндийн газрын даргын 2022.04.01-ны Б/14 тоот тушаалыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: *Илүү тооцож олгосон нэмэгдэл урамшуулалд төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэлээ.*

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Тээвэр шатахууны зардлыг томилолтын зардал болон холбогдох судалгаатай нийцүүлэн шалгахад тайлант жилд 42,554.9 мянган төгрөгийн шатахууны зарцуулалт гаргасан бөгөөд 2,264.8 мянган төгрөгийн бодит үлдэгдэлтэй байна. Мөн холбогдох албан хаагчид албан хэрэгцээний автомашиныг ашиглахдаа төсвийн хөрөнгийг арвилан хэмнэлтгүй, үр ашиггүйгээр шатахууны зарцуулалт гаргасан байна. Тухайлбал: /дотор албан бичиг тараах, сургалтын материал зөөх, онцгой комиссын штабд ажиллах, малчныд очиж мал авах г.м/

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 45.2, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6.1, 6.2 дах заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: *Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэлээ.*

3.2.2. Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 2,110.0 мянган төгрөгийн спорт заалны түрээс төлсөн байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйл.Бусад хангамж 12.1.Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: *Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэлээ.*

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Эрүүл мэндийн газар	1	5,157.9	1	847.9	2	4,310.0						